

Modely a matematizace

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2015](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2015](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 19. 11. 2015

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 19. 11. 2015

Modely a matematizace

Timothy Williamson má za to, že ve filosofii je možné užívat modelů, ale že to není ani nutné, ani běžné. (Domnívá se např. že vhodné to je třeba v etice, epistemologii)

„A scientific research group may advertise a position as a „modeler“; some but not all members of the group will be modelers. Similarly, I do *not* suggest that all philosophizing is model-building. Rather, some but not all philosophers build models, some but not all of the time.“ (p. 2.)

To je prostě důsledek nedostatečného vyjasnění významu slova „model“. Autor, jak jsme ukázali, má na mysli především modely matematické, ale vůbec si neuvědomuje, že sám pojem „číslo“ nebo nějakého geometrického obrazce (např. úsečky nebo trojúhelníka apod.) je zcela nezbytně spjat s příslušným číslem nebo obrazcem jakožto intencionálním modelem jakožto tím „pojatým“ resp. „myšleným“ (cogitatum), zatímco sám jakožto „pojímající“ či „mínící“ (cogitans) s tímto modelem nemůže být identifikován ani zaměňován.

(Písek, 151119-2.)